

Den Haag, 11 juni 2023.

Geachte voorzitter en leden van de Commissie Koninkrijksrelaties van TK en EK,

Even tijd voor een periodieke update mijnerzijds. En even wat observaties. Hoewel je kunt verzanden in een definitiekwestie (*wat is armoede? wat is een lage inkomensgrens? wat is het ijkpunt voor een sociaal minimum? wat zijn de reëel noodzakelijke kosten voor levensonderhoud?*) zie ik ongeveer 5 á 6 procent van de bevolking in Europees Nederland onder een gedefinieerde inkomensgrens (aldus het CBS). In Caribisch Nederland is dat bijna 30 procent en daarmee vijf- á zesmaal zoveel.

En dan ga ik uit van het zo verfoeide *ijkpunt* in plaats van de naar schatting 30 procent hogere *noodzakelijke kosten voor levensonderhoud*. De minister voor Armoedebelief stelt dat het kabinet het beginsel “comply or explain” toepast maar ziet tegelijkertijd de inwoners van Caribisch Nederland niet als volwaardige Nederlanders. Dat lijkt me een *discriminerende* handelswijze.

Waarom moet er een sociaal minimum voor Caribisch Nederland worden uitgevonden terwijl ook in Europees Nederland geen regionaal georiënteerd kader hiervoor is? Weliswaar gaan geldstromen naar Caribisch Nederland (*meer naar Bonaire omdat men aldaar wat feller protesteert?*) maar het is een stuk eenvoudiger en rechtvaardiger wanneer de landelijke systematiek overal geldt (dat geldt overigens in alle beleidsterreinen behalve wanneer sprake is van *wezenlijke* verschillen met de situatie in Europees Nederland, aldus de Grondwet). De sociaaleconomische verschillen die we waarnemen zijn niet *wezenlijk* van aard; sterker: ze zijn niet de *oorzaak* maar het *gevolg* van hiervoor al *discriminerend* genoemd kabinetsbeleid. Bovendien: het aanpassen van de begroting (zoals onlangs weer triomfantelijk is gemeld door het kabinet in het kader van de Voorjaarsnota) is mooi, maar kan zomaar ook ongedaan worden gemaakt of achterwege blijven. Nee, de echte, structurele oplossing is gelegen in het erkennen van de Caribische Nederlanders als volwaardige Nederlanders in één juridisch kader.

Opgemerkt zij dat in deze brief de sociale context (*waaronder de werkloosheidsuitkering die niet bestaat in Caribisch Nederland*) centraal staat maar dat op tal van beleidsterreinen onnodige verschillen en uitzonderingen in BES-wetgeving is gevat: dat moet allemaal worden gecorrigeerd. En

trouwens, BES is een te brede context: de grondwettelijk beargumenteerde wezenlijke verschillen met Europees Nederland gelden natuurlijk per eiland (Bonaire, Saba en Sint Eustatius).

Helemaal alleen sta ik niet in deze kritiek: ook de Algemene Rekenkamer – in haar jaarlijkse beoordeling op Verantwoordingsdag – beoordeelt het kabinetsbeleid op dit onderdeel als ‘zorgelijk’ (een 2 op een schaal van 5) ¹. Ik hoop dat uw commissie het kabinet hierover aanspreekt en tot orde roept. *Discriminatie past niet in Nederland!*

Met vriendelijke groet,

Ir. J.H.T. (Jan) Meijer MBA,
Cornelis Houtmanstraat 9-b,
2593 RD Den Haag.

T +31 6 31 79 58 57 (t.b.v. SMS en WhatsApp)

E jhtm.nl@gmail.com

W <http://statia.nu> of <http://statia.nu/nl>

cc: *Nationale Ombudsman*

¹ Hoofdstuk 5 van <https://www.rekenkamer.nl/binaries/rekenkamer/documenten/rapporten/2023/05/17/resultaten-verantwoordingsonderzoek-2022-koninkrijksrelaties-en-bes-fonds/IV+KR+BES-fonds+WR.pdf> handelt hier hierover. Dit hoofdstuk is in <https://english.rekenkamer.nl/publications/publications/2023/05/17/intervention-in-st-eustatius> in het Engels weergegeven.